

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مدیرہ ماہی آسمان

سوم دبستان

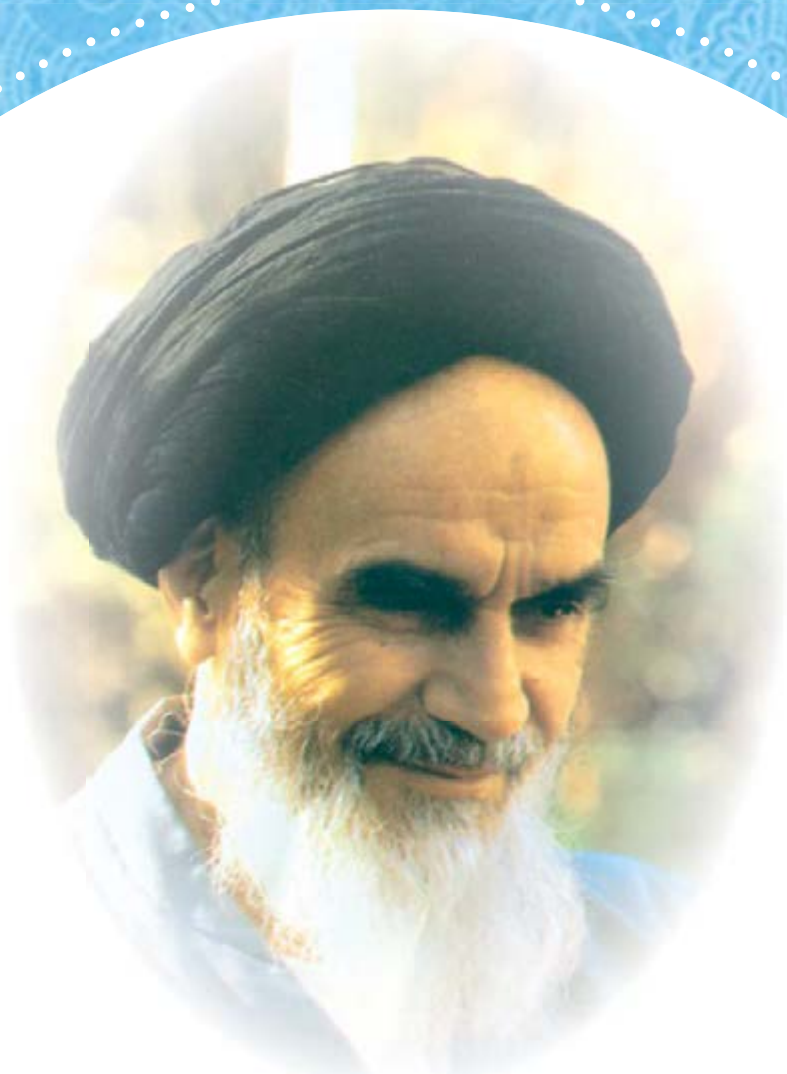
تعلیم و تربیت اسلامی

۱۳۹۳

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه‌ی نظری
نام کتاب: هدیه‌های آسمان (تعلیم و تربیت اسلامی) سوم دبستان - ۱۲
شورای برنامه‌ریزی: پرویز آزادی، فریال آمار، محمد مهدی اعتصامی، سید محمد دلبری، ابوذر رضاسلطانی،
فاطمه رضانی، الهه ستوده، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجّاد طباطبائی نژاد، مریم قربانی،
محمود متوسّل آرانی و مسعود وکیل
مؤلفان: مرتضی دانشمند، محسن ربّانی، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجّاد طباطبائی نژاد و
محمود متوسّل آرانی
ویراستار: محمد کاظم بهنیا
آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی
مدیر هنری، طراح جلد: مجید ذاکری یونسی
طراح گرافیک، صفحه‌آرا: محمد عباسی
تصویرگران: نسیم بهاری، سحر خراسانی، گلرخ محتاج‌الفضل، مهدیه صفایی‌نیا، نفیسه شهزادی، مجید صابری نژاد،
سعیده کشاورز، شیوا ضیایی، کیانا میرزائی، نفیسه صحرایی، محبوب حبیب‌وند، صادق صندوقی، نیلوفر برومند،
یاسمن ثروتیان، حسین آسیوند و محمد صلواتیان
عکاس: محمد عباسی، پیمان حبیب‌پور
حروفچین: فاطمه باقری مهر
مصحح: سیف‌الله بیگ محمد دلیوند، رعنا فرج‌زاده دروئی
امور آماده‌سازی خبر: سپیده ملک‌ایزدی
امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، مریم دهقان‌زاده
ناشر: اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب‌سایت: www.chap.sch.ir
چاپخانه: شرکت افسست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۳
حقّ چاپ محفوظ است.

با نشاط و خرمی درس‌هایتان را خوب بخوانید و اخلاق خود را نیکو کنید.
سعی کنید برای اسلام و کشورتان مفید باشید.

امام خمینی(ره)

فهرست

۲	آستین‌های خالی	درس اول
۸	غروب یک روز بهاری	درس دوم
۱۴	همیشه با من	درس سوم
۱۸	در کاخ نمرود	درس چهارم
۲۴	روز دهم	درس پنجم
۳۰	بانوی قهرمان	درس ششم
۳۴	بوی بهشت	درس هفتم
۳۸	جشن تکلیف	درس هشتم
۴۴	گفت و گو با خدا	درس نهم
۵۰	ماه مهمانی خدا	درس دهم

۵۶	عید مسلمانان	درس یازدهم
۶۰	سخن آسمانی	درس دوازدهم
۶۶	انتخاب پروانه	درس سیزدهم
۷۲	اُمّ ابیها	درس چهاردهم
۷۸	همسفر ناشناس	درس پانزدهم
۸۴	داناترین مردم	درس شانزدهم
۹۰	خواب شیرین	درس هفدهم
۹۶	آینه‌ی سخنگو	درس هجدهم
۱۰۲	گندم از گندم بروید	درس نوزدهم
۱۰۶	باغ همیشه بهار	درس بیستم

همکار گرامی، آموزگار عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، جهت پیشبرد بهتر فرایند یاددهی - یادگیری در آموزش این کتاب، توجه شما را به نکات زیر جلب می‌نمایم:

۱. برای تدریس این کتاب، مراجعه به **راهنمای معلم** ضروری است. بخشی از محتوای آموزشی در کتاب راهنمای معلم قرار داده شده است و بدون مراجعه به آن، فرایند آموزش تکمیل نخواهد شد.
۲. در سال جاری برای درس هدیه‌های آسمان، کتاب کار جداگانه‌ای در نظر گرفته نشده و محتوای آن در کتاب درسی ادغام شده است. بنابراین، لازم است کلیه فعالیت‌ها در کلاس انجام شوند.
۳. تدریس برخی دروس می‌تواند به صورت پیمانه‌ای صورت گیرد. یعنی با توجه به مناسبت‌های گوناگون یا احساس نیاز آموزگار، می‌توان برخی دروس را خارج از ترتیب موجود تدریس نمود.
۴. به منظور سنجش و ارزیابی میزان تحقق اهداف هر درس، از شیوه‌های مناسب ارزشیابی استفاده نمایید و از طرح سؤالات کامل کردنی و چهارگزینه‌ای که فقط حیطه‌ی دانشی اهداف را می‌سنجد، خودداری کنید. در ارزشیابی دانش‌آموزان، فعالیت‌های مستمر آنها مانند فکر می‌کنم، دوست دارم، گفت‌وگو کنیم، با هم بخوانیم، نمایش و سایر فعالیت‌های کتاب را در نظر بگیرید. نکته‌ی مهم در ارزشیابی، یافتن مشکلات یادگیری و تلاش برای برطرف نمودن آنها و ارائه‌ی بازخورد صحیح به دانش‌آموزان است. برای آگاهی بیشتر از شیوه‌ها و ابزارهای ارزشیابی، به کتاب راهنمای معلم یا کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی ویژه‌ی معلمان دوره‌ی ابتدایی، موجود در پایگاه اینترنتی www.talif.sch.ir مراجعه نمایید.

۵. جهت تحقق اهداف دروس، آیات و احادیث بسیاری به کار گرفته شده است، تا دانش‌آموزان به تدریج دریابند که دین را باید از منابع معتبر آن (کلام خدا و معصومان) که از هر خطا و اشتباه به دورند، دریافت نمایند.

۶. بر اساس راهنمای برنامه‌ی درسی، آموزش یک نماز چهار رکعتی به همراه احکام ضروری آن برای پایه‌ی سوم ابتدایی پیش‌بینی شده است. بر همین اساس، شایسته است آموزگاران محترم توجه ویژه‌ای نسبت به آموزش نماز در این پایه مبذول فرمایند و در طول سال تحصیلی با استفاده از فرصت‌های پیش آمده، صحت وضو و نماز تک‌تک دانش‌آموزان را کنترل نمایند. همچنین مناسب است دانش‌آموزانی که نماز را خوب یاد گرفته‌اند، به طور شایسته از سوی مدرسه و اولیا تشویق گردند.

۷. محتوای دروس هدیه‌های آسمان از اجزایی تشکیل شده است. به طور خلاصه به این اجزا اشاره می‌شود. تفصیل مطالب در راهنمای معلم آمده است:

عنوان درس: عنوان به صورت مستقیم و غیر مستقیم، گویای چکیده و محتوای اصلی درس است و با ایجاد حس کنجکاوی در دانش‌آموزان، در جهت انگیزش آنها به یادگیری موضوع درس به کار می‌آید.

متن درس: شامل بخشی از مفاهیم و اهداف اصلی درس است.

بدانیم: این بخش در راستای تقویت و تکمیل مفاهیم اصلی درس، در برخی دروس قرار داده شده است. گفتنی است که محتوای این بخش، جزء درس بوده و در فرایند آموزش نقش قابل توجهی ایفا می‌نماید. علاوه بر سه بخش فوق که ارائه‌کننده‌ی مفاهیم درس هستند، فعالیت‌های متنوعی متناسب با هر درس طراحی شده است، که با مشارکت دانش‌آموزان انجام می‌شود. انتظار می‌رود همه‌ی دانش‌آموزان در بخش‌های گوناگون درس مشارکت داشته باشند و اگر دانش‌آموزی نتوانست در یک بخش مشارکت مؤثری داشته باشد، در بخش دیگر به او توجه شود.

فکر می‌کنم: این بخش از زبان دانش‌آموز به بیان بخشی از مفاهیم درس به ویژه در حیطه‌ی شناختی می‌پردازد که لازم است دانش‌آموزان، مشارکت لازم و مؤثری در انجام آن داشته باشند.

دوست دارم: این بخش به دنبال تقویت اهداف حیطه‌ی عاطفی بوده و دانش‌آموزان را به انجام فعالیتی عملی تشویق می‌نماید. درحقیقت دانش‌آموزان به آنچه که قبلاً فکر کرده‌اند و فهمیده‌اند، ابراز علاقه می‌کنند.

گفت و گو کنیم: در این بخش، دانش آموزان با هدایت و نظارت آموزگار به سؤالات مطرح شده پاسخ می دهند و با جمع بندی آموزگار، مفاهیم درس تثبیت می شود.

بیندیشیم: این بخش، مفاهیم درس را در قالب آیات و احادیث کوتاه جمع بندی و نتیجه گیری می نماید و مفاهیم دینی را از زبان منابع اصیل آن (قرآن و معصومان علیهم السّلام) در اختیار دانش آموزان قرار می دهد. هدف از این قسمت، تقویت مهارت تفکر دانش آموزان در آیات قرآن و احادیث معصومان علیهم السّلام، همسو با اهداف درس است. از دانش آموزان بخواهید پس از خواندن عبارات و ترجمه ی آن، درباره ی معنای آنها با کمک فعالیت هایی که در کتاب آمده است، با یک دیگر گفت و گو کنند و مفاهیم را در راستای اهداف درس استنباط نمایند. این کار می تواند در گروه های دو یا سه نفره صورت پذیرد. آموزگاران محترم، زمینه ی بحث و گفت و گوی دانش آموزان را در این قسمت فراهم آورند و از بیان مطالب تفصیلی درباره ی معنای آیات قرآنی و احادیث اجتناب نمایند.

بگرد و پیدا کن: این بخش، نقش تمرینی در جهت تثبیت مفاهیم درس داشته و موجب تعمیق یادگیری می گردد.

بین و بگو: این قسمت، با تأکید بر شیوه ی تصویرخوانی، مفاهیم درس را تعمیق می بخشد. آموزگاران گرامی برای اطلاع از شیوه ی تصویرخوانی در آموزش، به راهنمای معلم مراجعه نمایند.

با هم بخوانیم: این بخش، معمولاً شامل شعری در موضوع درس است که توسط دانش آموزان همخوانی می شود. تعدادی از اشعار هم در راهنمای معلم آمده است.

اجرای نمایش: محتوای برخی دروس به صورت نمایش در کلاس اجرا می شود. جهت جذابیت بیشتر این فعالیت، آموزگاران می توانند امکانات لازم برای نمایش را در کلاس تدارک نمایند. این بخش با قرار دادن دانش آموزان در موقعیتی فرضی، اهداف درس را تثبیت و تعمیق می نماید.

خاطره گویی: دانش آموزان در این قسمت، میان اهداف و مفاهیم درس و زندگی روزمره ی خود ارتباط برقرار می سازند.

کامل کنید: این بخش، با برقراری ارتباط میان مفاهیم درس، به تثبیت اهداف کمک می کند. دانش آموزان در این بخش پاسخ ها را در کتاب یادداشت نموده و آموزگار نظارت می نماید.

تمرین کنیم: این فعالیت با تمرین و انجام یک رفتار دینی از سوی دانش آموزان، زمینه را برای بروز این رفتار در زندگی روزمره ی دانش آموزان، فراهم می آورد.

با خانواده : این بخش، با هدف گسترش یادگیری و تقویت نگرش دانش آموز به مفاهیم دینی در میان اعضای خانواده، برای بروز رفتار دینی وی قرار داده شده است. برای اجرای این بخش انتظار می رود والدین گرامی، همراهی لازم را با دانش آموز مبذول نمایند.

آرزوی گروه قرآن و معارف اسلامی، توفیق روز افزون همکاران عزیز در رشد و پرورش دینی امیدهای آینده ی کشور است. پایگاه اینترنتی گروه با قرار دادن اخبار، بخش نامه ها، نسخه های الکترونیکی کتاب های درسی، متون کمک آموزشی، کتاب راهنمای معلم و... در خدمت شما آموزگاران گرامی است.

گروه قرآن و معارف اسلامی

دفتر تألیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه ی نظری

quran-dept.talif.sch.ir

۰۲۱-۸۸۳۰۶۰۷۲